

AZ EGYÉNI E-PORTFOLIÓ KIALAKÍTÁSÁT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐKRŐL VALÓ HALLGATÓI GONDOLKODÁS A FELSŐOKTATÁSBAN

Ollé János

ELTE PPK Oktatás-Informatikai Szakcsoport

Kulcsszavak: e-portfólió, formatív értékelés

A portfólió alapú értékelés a felsőoktatásban a kompetenciafejlesztésre épülő tantervek kialakításának, illetve a kétciklusú képzési rendszerhez való módszertani igazodásnak természetes következménye. A hagyományos, papír alapú portfóliókat egyre gyakrabban váltják fel az online keretrendszerekre épülő e-portfóliók. A megosztható tartalmak formátumbeli sokszínűsége mellett előtérbe kerül a produktumok értékelésének módszertana is, amelyre a konfigurálható online rendszerek számos optimális megoldást kínálnak. A tapasztalatok alapján a portfólió alapú értékelés egyik legfontosabb kérdése, hogy az adott produktumot ki és mikor, illetve meddig láthatja és milyen szempontok alapján véleményezheti. Az oktató kötelező értékelő tevékenysége mellett szerepet kaphatnak a csoporttársak, illetve a tartalom előállításának folyamatától független személyek, akár az internet teljes nyilvánossága is.

A kutatás során arra kerestük a választ, hogy a hallgatók a diagnosztikus, a formatív és a szummatív értékelésükben egyaránt fontos szerepet játszó e-portfóliójuk összeállítása során hogyan gondolkodnak saját tevékenységükről, eredményességükről és várható értékelésükről.

Párhuzamosan dolgozó szemináriumi csoportoknak évközi gyakorlati feladatként felajánlottuk az egyéni e-portfólió összeállítását. A hallgatók szabadon dönthettek, hogy elkészítik az egyéni, tematikus jellegű portfóliójukat vagy sem. Amennyiben elkészítik, szintén szabadon dönthettek, hogy ez csak az oktató, vagy a csoporttársak, esetleg az internet teljes közönsége számára váljon elérhetővé és véleményezhetővé. A portfólió készítését folyamatos naplózás mellett kellett elvégezni. Akik nem vállalták a feladatot, azok számára a döntés részletes indoklására volt szükség. A portfóliók tartalomelemzése és egy kisebb kérdőíves vizsgálat válaszai alapján a következő kérdésekre kerestük a választ:

(1) A csoport, illetve az egyének milyen sajátosságai befolyásolják érdemben az e-portfólió önkéntes készítésének gyakorlatát?

(2) Milyen szempontokat mérlegelnek a hallgatók a produktumok és megosztási szintjeik kiválasztásakor?

(3) Kik és milyen formában alakítják a hallgató portfóliókészítéséről való gondolkodását?

A vizsgált személyek (n=124) kontakt tevékenységrendszerrel működő szemináriumi csoportokból kerültek ki. A csoportok között előfordult régóta együtt tanuló hallgatócsoport, illetve korábban közös kurzust nem látogató hallgatói csoport is.

A felsőoktatásban mint felnőttképzésben a hallgatók életkorából adódóan az e-portfólió összeállításában jelentős szerep jut a tudatosságnak, így vélelmezhetően az e-portfólió szabad összeállítása során megjelenő gondolkodás sajátosságainak leíró vizsgálata segítséget adhat az értékelő eljárás helyes bevezetésében, illetve hosszabb távú alkalmazásában.